

LAKIALOITE 10/2009 vp

Laki vammaisetuuksista annetun lain 8 ja 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

16 vuotta täytettyään erittäin vaikeaa ruoka-aineallergiaa (vehnä, ruis, ohra, riisi, maissi ja tattari) sairastava nuori ei saa enää hoitotukea. Ajattellaan, että murrosikään mennessä sairaus on poistunut päiväjärjestyksestä, mutta kun näin ei käykään, jää nuori hyvin epätasa-arvoiseen asemaan. Miten käy, kun hänen on aika lähteä maailmalle, opiskelemaan ja elämään omaa elämää? Ruoka-aineet allergiselle ovat hyvin kalliita, ja pienikin hoitotuki on ollut isona apuna elämässä. Terveellinen ja sopiva ruoka pitää hengissä, ja se maksaa, mutta niin maksaa myös se, että sairaus jätetään hoitamatta ja syödään mitä satuu. Se voi maksaa jopa hengen.

Toiveena olisikin, että nämä porsaanreiät meidän järjestelmässämme tukittaisiin, kun kaikki eivät suinkaan parane murrosikään mennessä, vaan sairaudet seuraavat mukana koko elämän ajan. Ruoka-allergian perushoito on allergisoivan ruoka-aineen välttämistä. Rajoitukseen on suhtauduttava vakavasti, sillä pahimmasa tapauksessa allergisoivan ruoka-aineen nauttiminen voi johtaa anafylaktiseen sokkiin, jossa hengitys salpautuu. Hoitorekisterien mukaan vuosittain Suomessa on vähintään 100 ruoan aiheuttamaa vaikeaa allergista reaktiota, anafylaksiaa. Keliakiaa sairastava saa pienen korvauksen, mutta vaikeaa ruoka-aineallergiaa sairastava ei aikuisten tukimaailma näy tuntevan tai ainakin tuet ovat kiven alla.

Tässä lakialoitteessa esitetään korjattavaksi sekä vaikean ruoka-aineallergian huomioiminen

vammaisetuslainsäädännössä että myös keliakiakorvauksen korottaminen 41 euroon nykyisen 21 euron sijasta. Ruokavalio, joka turvaa ihmisen terveyden ja elämän, ei voi kustannuksiltaan saattaa kansalaisia täysin eriarvoiseen asemaan ns. perusterveiden kansalaisten kanssa. Siksi on aiheellista korjata nämä selkeät lainsäädännölliset ja korvaukselliset epäkohdat.

Ruokavaliokorvausta säädettäessä hallituksen esityksen perusteluissa todettiin, että Kuluttajaviraston vuonna 1998 tekemän selvityksen perusteella gluteenittomasta ruokavaliosta aiheutuvat lisäkustannukset olivat 47—58 euroa kuukaudessa. Sittenmin Kuluttajaviraston ja lääninhallituksen vuonna 2004 tekemän gluteenittomien elintarvikkeiden hintavertailun mukaan gluteenittomasta ruokavaliosta aiheutui lisäkustannuksia 34,40—43,10 euroa kuukaudessa. Tarkkaa tietoa gluteenittoman ruokavalion tämän hetkisistä kustannuksista ei ole käytettävissä. Suomen Keliakialiitto ry:n oman näkemyksen mukaan ruokavalion välittömät lisäkustannukset ovat 41,00—50,80 euroa kuukaudessa. Kansaneläkelaitokselta saadun tiedon mukaan ruokavaliokorvausta saavia henkilöitä oli vuoden 2007 lopussa 24 858 henkilöä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

vammaisetuksista annetun lain 8 ja 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vammaisetuksista 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain (570/2007) 8 §:n 1 momentti ja 14 §:n 1 momentti seuraavasti:

8 §

16 vuotta täyttäneen vammaistuki

Oikeus vammaistukeen on 16 vuotta täyttäneellä henkilöllä, jonka toimintakyvyn arvioidaan olevan sairauden, vian, vamman tai erittäin vaikean ruoka-aineallergian vuoksi yhtäjaksoisesti heikentynyt vähintään vuoden ajan. Lisäksi edellytetään, että henkilön sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuu haittaa, avuntarvetta tai ohjauksen ja valvonnan tarvetta taikka erityiskustannuksia.

14 §

Ruokavaliokorvaus

Oikeus ruokavaliokorvaukseen on 16 vuotta täyttäneellä henkilöllä, jonka on asianmukaisesti määritellyn sairauden takia ehdottoman välttämätöntä käyttää gluteenittomia tuotteita. Ruokavaliokorvaus on 41 euroa kuukaudessa.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Helsingissä 13 päivänä helmikuuta 2009

Merja Kyllönen /vas